

مناقب مولانا لطف الله

مناقب مولانا لطف الله (ma.na.qeb-e.mow.la.na.lot.fol.lah) کتابی به فارسی در عرفان، تالیف میر محمد تاشکندی. از محتوای کتاب بر می آید که در پایان سده دهم هجری نوشته شده است. مؤلف که مرید صوفی لطف الله بن فتح الله بود و او را در سفرهایش همراهی می کرد، پس از درگذشت صوفی این کتاب را نوشت. مناقب مولانا لطف الله، دو بخش و هشت باب دارد؛ در بخش نخست مناقب عبدالله غژدوانی، مشهور به خواجه جهان (- ۶۱۷ق)، بهاءالدین نقشبندی، معروف به خواجه بزرگ (۷۱۸ - ۷۹۱)، خواجه عبیدالله احرار (- ۸۹۵) و نظام الدین خاموش (- ۸۹۵ق) در مطلبی کوتاه آمده و در بخش دوم به صوفی لطف الله پرداخته شده است. به برخی رویدادهای تاریخی نیز در کتاب اشاره شده است؛ از جمله قحطی در فرغانه و تاشکند، ستمگری حاکم مرغینان، حمله قرقیزها به بازار کهنه اخسیکت، محاصره بخارا از سوی عبداللطیف خان شیبانی (۹۴۷ - ۹۵۹ق) و براق خان شیبانی، حملات اول و دوم براق خان به سمرقند، شکست و عقب نشینی وی به شهر سبز و یورش سوم او و گشودن سمرقند. نسخه دست نویسی از مناقب مولانا لطف الله به شماره ۵۷۸۵ در پژوهشگاه خاورشناسی فرهنگستان علوم ازبکستان نگهداری می شود.

منبع: فهرست دست نویس های شرقی فرهنگستان علوم ازبکستان، ۳۶۴ - ۳۶۳/۱۱

قبادیانی

ادب فارسی در آسیای میانه / ۸۶۶

Маноқибӣ Мавлоно Лутфулло

Маноқиб Мавлоно Лутфулло, китобе ба форсӣ дар ирфон, таълифи Мирмуҳаммад Тошкандӣ. Аз муҳтавои китоб бармеояд, ки дар поёни садаи даҳуми ҳиҷрӣ навишта шудааст. Муаллиф, ки муриди суфӣ Лутфулло бинни Фатҳулло буд ва ўро дар сафарҳояш

ҳамроҳӣ мекард, пас аз даргузашти суфӣ ин китобро навишт. Маноқибӣ Мавлоно Лутфлло, ду бахш ва ҳашт боб дорад; дар бахши нахуст Маноқибӣ Абдулло Ғиждувонӣ, машҳур ба Ҳоҷаи Ҷаҳон (... - 617 қ.), Баҳоваддин Нақшбандӣ, маъруф ба Ҳоҷаи Бузург (718-791), Ҳоҷа Абдулло Аҳрор (... - 895) ва Низомиддин Хомуш (... - 895 қ.) дар матлаби кутоҳ омада ва дар бахши дувум ба суфӣ Лутфулло пардохта шудааст. Ба бархе рӯйдодҳои таърихӣ низ дар китоб ишора шудааст; аз ҷумла қаҳтӣ дар Фарғона ва Тошканд, ситамгарии ҳокими Марғинон, ҳамлаи қирғизҳо ба бозори куҳнаи Ахсекат, муҳосираи Бухоро аз сӯи Абдулатифхони Шайбонӣ (947-959 қ.) ва Бароқхони Шайбонӣ, ҳамалоти аввал ва дувуми Бароқхон ба Самарқанд, шикаст ва ақибнишинии вай ба Шаҳрисабз ва юриши севуми ӯ ва гушудани Самарқанд. Нусхаи дастнависе аз Маноқибӣ Мавлоно Лутфлло ба шумораи 5785 дар Пажуҳишгоҳи шарқшиносии Академияи илмҳои Ўзбекистон нигоҳдорӣ мешавад.

Манбаъ: Феҳристи дастнависҳои шарқии Академияи илмҳои Ўзбекистон, 11/363-364.

Қубодиёни

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. –
Техрон: Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1,
саҳ. 866.